

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 28.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravi prejemam mesečno . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oglasila, zahvale, očitnice itd.:
enostopna pettivrsta po 18 vin.
== Poslano: ==
enostopna pettivrsta po 30 vin.
Izhaja vsak dan, izveniši ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrska 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Na prelomu.

Poljska politika se nahaja na prelomu. Znano odprto pismo poljskih škofov tvori zgodovinski dogodek za razvoj poljskega političnega življenja. Seveda ne smemo misliti, da se bo naenkrat vse presuknilo, pač pa je dotično pismo mejni kamen, ob katerega se je razbila dosedanja sestava poljskih strank in se bo pričela razvijati nova.

Ker je dotično pismo provzročilo mnogo začudenja in se je po zunanjem svetu različno in večinoma napačno tolmačilo, hočem dati tukaj pojasnil iz popolno zanesljivega vira:

V gališkem deželnem zboru se že dolgo bje boj za novo volilno postavo in menda ga v Galiciji ni človeka, ki bi ne bil prepričan, da je reforma potrebna.

Zakaj so torej poljski škofje nastopili zoper reformo?

Predvsem je treba poudariti, da nikakor ni bilo v njihovem namenu stopiti v ospredje in započeti boj v javnosti, ampak v ta položaj jih je spravila samo nerodnost namestnika Bobrznynskega. Položaj je bil sledeči:

V deželnem zboru sta bila dva tabora: znatna večina, ki je izdelala načrt nove volilne postave, in manjšina, ki je bila proti. V gališkem deželnem zboru ima tudi pet poljskih škofov verilne glasove. Škofje se poprej ni nikdo pogajal in nikdo jih ni vprašal, kako bodo glasovali. Bobrznynski je menda mislil, da je dovolj, da v zadnjem trenutku sporoči: pridite in glasujte, pa bodo prišli in glasovali z vladno večino.

V zadnjem trenutku se je pa pokazalo, da bodo glasovi škofov odločevali pri glasovanju. Ako ne pridejo v zbornico h glasovanju, ne bo navzočih tri četrtine poslancev, katero število zahteva gališka deželna postava za spremembo volilnega reda. Opozicija je šela nekaj manj, kot četrtino vseh poslancev, gališka deželna postava pa zahteva, da mora biti za spremembo volilnega reda navzočih vsaj tri četrtine poslancev. Ako škofje pridejo, ne bo imela njihova navzočnost nobenega vpliva, ako pa ne pridejo, manjka potrebnega števila za zborovanje. Ko je Bobrznynski zapazil, je sporočil škofom: pridite v zbornico, ker cesar tako želi. Tako postopanje je bilo gotovo netak-

no, toda to samo na sebi ni bilo mero-
dajno za nastop škofov.

Ogledali so si načrt nove postave in prišli do prepričanja, da za tako postavo ne morejo glasovati.

Najbolj mero-
dajna je bila določba, ki se tiče volilnega reda po mestih in trgih. Vpeljali sta se dve kuriji: poljska in rusinska. V rusinsko so se vpisali Rusini in Nemci, v poljsko pa Poljaki in judje. Ker imajo judje že sedaj po nekaterih mestih in trgih večino, po mnogih po skoraj večino prebivalstva, bi potem, ako bi se izločili še Rusini, v poljski kuriji imeli judje ponekod absolutno večino, drugod bi bili pa tako močna stranka, da bi bil izvoljen kogar bi oni hoteli. Najmanj dvajset poslancev bi bilo judov izvoljenih od judovske večine, v vseh drugih mestnih okrajih bi bil pa izvoljen samo oni Poljaki, s katerimi bi držali judje.

Poleg tega so škofje očitali še marsikaj drugega novemu volilnemu načrtu.

Ni jim bilo všeč, da bi se kmečko prebivalstvo vzhodne Galicije razdelilo na dve narodni kuriji: na poljsko in rusinsko, ker živi sedaj med sabo v jako tesnih zvezah. Želeli so tudi določbe, naj se rusinski deželni odborniki volijo iz cele zbornice, a ne samo iz rusinske kurije, ker je nevarno, da bi pri sedanjih razmerah v rusinskem klubu bil v deželni odbor izvoljen tak radikalec, da bi bilo z njim vsako skupno delo nemogoče.

Toda to so bili manjši pomisleki, glavni vzrok je bila že omenjena določba za trge in mesta, po kateri bi sicer dobili Rusini svoje zastopnike, a Poljaki bi bili izročeni na milost in nemilost judom.

Škofje so torej rekli: da sicer ne bodo nastopali zoper volilno reformo, toda tudi ne marajo glasovati zanjo, torej ne pojdejo v deželni zbor h glasovanju. Kako dobi vlada skupaj potrebno večino, to naj bode njena skrb.

Zadeva bi ne bila prišla v javnost in ne izzvala toliko hrupa, ako bi Bobrznynski ne naredil druge netaktnosti. S pomočjo svojih prijateljev je pridobil grofa Stanislava Tarnowskega, eno najuglednejših oseb v Galiciji, poštenega moža in odločnega katoličana, da je, pač ne da bi slutil posledice, priobčil v nekem listu odprto pismo na škofje, kjer jih pozivlje, naj obrazložijo javnosti svoje razloge, zakaj ne marajo glasovati za volilno reformo.

Bobrznynski je mislil, da bo s tem spravil škofove v škripce: ali morajo odgovoriti in tako nastopiti javno zoper vlado, ali pa priti v zbornico in glasovati za vladni načrt. Namestnik je mislil: da se prvo ne bodo upali, torej jim bo preostalo samo drugo. Škofje niso odgovorili na to pismo in stvar bi se bila pozabila, toda gotovo zopet po namestnikovem vplivu je začel ugledni konservativni list »Czas« drezati v škofove, naj odgovore na dotično odprto pismo, če si upajo.

Sedaj je bilo seveda treba: ali odgovoriti, ali pa se ukloniti in se vrh tega osmešiti.

Postopanje škofov je bilo torej popolnoma pravilno: ako imajo v zbornici pravico glasovati, imajo seveda tudi pravico se vzdržati glasovanja, a to tembolj, ker so imeli zase dobre razloge: stvarne in formalne narave. Stvarne, ker se v svoji vesti niso mogli strinjati z načrtom volilne reforme, zlasti kar zadeva mesta, ki bi bila izročena judom, formalne pa, ker niso imeli nobenega sodelovanja pri sestavljanju dotičnega načrta. Da so potem nastopili javno in priobčili odprto pismo, so bili moralno prisiljeni in izzvani. Posledice naj nosi, kdor je to zakrivil, in Bobrznynski je moral res prevzeti posledice nase ter odstopiti.

Tako se torej predstavlja ono, v zadnjih dneh tako razkričano nasprotovanje galiških škofov zoper »demokratsko« volilno reformo.

Rumena nevarnost.

Nemir se loteva evropskih in ameriških političnih krogov. Povod nemira tvorijo vesti z Daljnega Vztoka. Japonska je na tem, da organizira Azijo in je zato podala roko Kitajski. To dejstvo samo je že svetovnogodovinskega pomena, kajti kitajsko-japonski svet, v katerem bo čila in zmagonosna Japonska prevzela vlogo političnega in vojaškega inštruktorja, broji nad 500 milijonov ljudi, torej veliko več kot cela Evropa. Azijskomongolska rasa se budi in pri tega v svoj silni krog vse narode vstoe, centralne in južne Azije. Toda Evropa, razrovana in razdeljena vsled domačih antagonizmov, ne uvideva še te »žolte opasnosti«, čeravno je ena najmočnejših njenih držav — Rusija na lastni koži občutila probuditev Japonske.

Zadnji čas pa vstajajo tudi v Ev-

ropi glasovi, ki zahtevajo, da se resno razmotriva o panazijatski nevarnosti. Umevno, da je Laokoon, ki svari lahkovarne Trojance — Rus, saj je Rusija direktno interesirana na tej stvari. V listu »Kijevljanin« pravi član gosudar-ske dume A. J. Savenko, da se je treba v polni meri zavedati, kaj pomeni probujanje silnega Kitaja. Proces preproditve pojde po isti poti kot pri Japoncih in sloni na dveh glavnih načelih, na uvedbi evropskega državnega ustrojstva in ustvaritvi moderne armade, kajti azijski Vztok izbira od Evrope le to, kar jo dela močno, in pojde nato proti nji. Če je že Japonska pokazala svetu, kaj zmore 50milijonski azijski narod, ne bo težko uganiti, kaj more Evropa pričakovati od 500 milijonov Kitajcev in Japoncev. Kakor je svojčas preseljevanje narodov razrušilo rimsko cesarstvo in preobrazilo vsu usodo Evrope, tako jo more v bodočnosti kolosalni panazijatski ocean do-cela zatopiti.

Kaj torej početi? Edina pomoč je ta, da se azijski zvezi postavi nasproti evropska zveza. Sicer pa tudi Nemce same skrbi »žolta nevarnost«. Prvi, ki je kazal na to vprašanje bodočnosti, je bil sedanji cesar Viljem, in to za časa boksarske vstaje.

Kakor poročajo listi, on sedaj vnovič pozivlja Evropo na skupno obrambo. Zdi se, da brez večjega uspeha, kajti Angleška, kot najbolj zainteresirana sila v Aziji, je v zvezi z Japonci. Ker je Rusija po svoji geografski legi najbolj »postavljena na navalom azijskih narodov in bo tudi ob njo najprej butil ljudski val, je v prvi vrsti njena dolžnost, venomer opozarjati Evropo in jo združiti v obrambo proti skupnemu sovražniku.

Tako omenjeni list.

Državni zbor.

Ljubljana, 21. majnika 1913.

Svet je pričakoval včeraj, da doživi nekaj posebnega. Napovedan je bil govor ministrskega predsednika, a posebnega grof Stürgkh ni povedal niti, ko je govoril o zunanjih zadevah, niti ko je govoril o notranjih zadevah svoje misli razlagal. Bistveno je grof Stürgkh, ko predložil začasen proračun, izvajal:

o notranjih zadevah.

Predloga o budgetnem provizorijatu se ne predlaga v ugodnem trenutku,

LISTEK.

Pesnik.
(Spisal Ivan Baloh.)

Vem, kadar sliši ali bere mlada, dražestna gospica ali idealen dijak besedo pesnik, da si ga predstavlja tako-le: V majhni, s cvetličnim vonjem napolnjeni sobici sedi za mizico s svinčnikom v roki. Na oknu mu prepeva v kletki ptica, skozi cvetlične veje se vsipljejo solnčni žarki, po stenah so razobešene razne častne diplome, med suhimi lovorovimi vencami so razvrščene slike slavnih mož, na mizi je polno albumov in dragocenih daril, — on sam pa sedi med njimi tih, zamišljen. Čez čelo mu vise lepi, črni kodri, nemiren si jih večkrat popravi; skrivnostni mir vlada po sobi, le svinčnik gre tiho po papirju naprej . . .

Ne — tak ni bil naš pesnik. Če bi ga tista gospica in tisti dijak srečala na cesti in bi jima rekel kdo: Glejte, to je pesnik, in če bi jima odprl njegovo sobo z besedami: Glejte, to je pesnikova soba, tedaj bi oba odgovorila ogorčeno: Kaj, ta že ni nikoli pesnik in taka soba ni pesnikov hram. In vendar je bil!

Pesnikova soba je bila čisto navadna soba in on sam čisto navaden človek, kakor drugi ljudje. V njegovi sobi ni bilo lovorovih vencev, ne slik slavnih mož, ne kupov albumov in fotografij, še manj dragocenih daril, celo cvetice in ptice pevke ni bilo v sobi. Po njej se ni širil prijeten cvetlični vonj, le gosti oblaki tobakovega dima so se valili po sobi od črvicega lesenega tla, gori do nizkega stropa ter potrpeljivo čakali, kdaj se bode odprlo okno, da bodo šli na prosto. Po stenah so visele mesto dragocenih slik različne pipe večje in manjše vrednosti — pesnikove ljubljenske. In on sam? — Ni bilo tistih lepih, okroglih kodrov, ni bilo klasičnega nosu, ni bilo tiste lepe, vabljive jamice sredi brade, pesnik je bil v svojo največjo jezo — plešast in nos je nosil barvo, ki je bila pesniku skrajno neljuba, mesto lepih polnih brk pa so le ob kaki brazgotini nekatere močnejše pognale, tako da se je videla cela brada kot stara, obrabljena krtača. Njegovi prijatelji so rekli, da bi bilo veliko lepše, ko bi bil gospod pesnik popolnoma obrit. Tega pa on ni hotel. Že zaradi tega ne, je dejal: ker tudi na glavi ni nič. Da je bil pesnik tak po svoji naravi, temu on ni bil kriv, da je imel pa tako borno, priprosto opravo, temu so bile pa krive razmere. Pesnik je bil namreč pomožni uradnik.

Res je, da je v svojih mladih letih, ko je imel še vzore, zlival skrite čute svojega srca v verze ter polnil knjige svete poezije, toda ko so nastopili resni dnevi borbe za vsakdanji kruh, tedaj je odložil pesniško pero ter povedal vsem svojim prijateljem-vpraševalcem, zakaj več ne pesnikuje, da zato ne, ker svet pesnika ne razume in ker lepe poezije sploh vredni ni.

In, recimo, da je bila to pesnikova slabost — na to je bil zelo ponosen. Vedel je, da so drugi bogatejši, učenejši, v svojem stanu zmožnejši — ampak pesnik pa le ni bil nobeden. Kako mu je bilo gorko okoli srca, če se je ponižal k njemu njegov predstojnik ter mu s prijaznim obrazom prav prijateljsko dejal: »Gospod pesnik, prosim, imate me na vas! Mi boste napravili eno pesem, v zadregi sem. Zelo Vam bom hvaležen.« In ko si je pesnik dal dati pojasnila, za kak namen se pesem potrebuje, tedaj je kratko odgovoril: »Bom.« — in milostno je odslovil svojega prosilca. Zato je tudi užival pesnik v uradu marsikatero ugodnost, katerih drugi niso imeli. Tako je lahko n. pr. zamudil uradne ure in prepozno prišel, pa je dobro vedel, da mu ne bo nihče ničesar očital, ker so od njega odvisni. Če bi ga kdo trdo prijel, bi že prišel čas, da bi mu povrnil. Ko bi stopil v kaki potrebi za kako slavnost

pred njega in bi mu dejal: Prosim, ali mi boste napravili pesem — pa bi kratko odgovoril: Ne morem, še več, nočem! Kam bi se pa drugam obrnil, kajti pesnik ni vsak, pesnik je v tistem kraju samo — on.

Še več, tudi pri časopisih so ga upoštevali. In to je bilo njegovo največje veselje! Če je prišla kaka slavnost, če je bila potrebna kaka slavnostna pesem, tedaj so se mero-
dajni krogi gotovo obrnili nanj, ker je bilo zagotovito, da ne bode odrekel. In kako ponosen je bil, ko so časopisi prinesli njegovo pesem z njegovim imenom in so brali njegovi tovariši, da je on to napravil, on, ki je bil najnižji v uradu, drugi pa visoko nad njim, z visokošolsko izobrazbo in z imenitno plačo, niso pa bili tega zmožni — so gledali doli nanj z zavestjo: vsak ni pesnik, on je pa le.

Tak je bil torej gospod pesnik, njegove okoliščine in njegova soba.

Nekega dne sedi pesnik po obedu v kavarni, ko pride nenadoma zanj brzozavka. Tri stvari je ljubil pesnik na tem svetu: tobak, črna kava in — šah. Redoma vsak dan je šel po obedu v kavarno ter tam ob črni kati dveh ali treh skodeljic igral šah, dokler ni prišla uradna ura.

Natančno je imel preračunano, da bo njegov nasprotnik mat v treh po-

saj nekateri celo dvomijo, da je zbornica sposobna delovati in še more izvesti delo, ki jo čaka. Ministrski predsednik noče črno gledati in želi vsem nekoliko optimizma. Nato govori o spravilih pogajanjih na Češkem in v Galiciji. Na Češkem so radi narodnega nasprotstva deželne finance zelo razropane. Upa, da se vsled neznosnosti položaja store zadnji koraki za mir. Zdelo se je, da se že bliža trenutek, ko se sklene mir in ko si obe stranki podasta roki. Žal, da smo se varali. Upati ni zdaj na narodni sporazum. Češka se nahaja v finančni kalamiteti, položaj je resen in se bo moral morebiti z resnimi sredstvi obvladati. V Galiciji so pogajanja o volilni prenosni zelo napredovala. Nastale so pa težave, ki se niso mogle odstraniti. Po razpustu deželnega zbora in z razpisom novih volitev je omogočeno jeseni zasedanje galicijskega deželnega zbora in upati je, da se doseže mir v Galiciji. Upa le, da se še doseže narodni mir. Ministrski predsednik naglašja, da se bo moral najti pokritje tudi za izdatke, ki so radi balkanske vojske bili potrebni. Potrebna je finančna prenova, da se dvigne gospodarski položaj državljanov.

Grof Stürgkh govori nato o zunanjem položaju; tozadevna njegova izjava smo že včeraj v našem brzojavnem delu objavili.

Politična razprava.

Prvi govori o Stürgkhovem govoru slovenski poslanec dr. Korošec. Vsebinsko njegovega govora smo že včeraj med brzojavkami objavili.

Nemška narodna zveza o položaju.

Govornik nemške narodne zveze dr. Gustav Gross izvaja med drugim, da so Nemci sicer pripravljeni za cesarja in državo nastopiti, a zahtevati le morajo, da zahtevane žrtve ne presegajo gotove mere. Graja birokratično skrivnost; dne 14. in 15. t. m. je grof Stürgkh se odločno izjavil, da ne more o odpustu rezervnikov ničesar izjaviti, dne 16. so pa odpust odredili!

Značilno je, da je dr. Korošec grajal da vihra na dunajski mestni hiši frankfurtska zastava. Dogodki so vplivali na naše notranje zadeve. Akti naših vojaških sodišč bi pojasnili, kako so se vpoklicani slovenski rezervniki obnašali. (Taka sumničenja so res vstanu ugledu države nazunaj škodovati. — Opomba. uredn.) Poslanec dr. Korošec ni sicer posredno proglasil trilateralizma, a nič več in nič manj ni zahteval, kakor da se Jugoslovanom v korist prevrne naša ustava. Če dr. Korošec govori o zatiranju Jugoslovanov, ali sam tudi veruje, da se Jugoslovani zatirajo? Najbolj dr. Korošca boli, ker ne sedi noben Jugoslovan v svetu krone. Nimamo posebnega povišja, da bi mu pomagali ustreči tej želji. Če bi sledili dr. Koroščevemu svetu in če bi uvedli federalistično ali trilateralistično ustavo, bi nastale zelo resne posledice za monarhijo. Dobro je znano, katera velesila je ob balkanskih zmedah pomikala proti nam šahove figure. Kar žele Jugoslovani, bi bila voda na mlin Rusije. Trilateralistična država, ki, hvala Bogu, ni še proučena in tudi ne izvedena, bi bila gojišče panslavizma in centrifugalnih sovražnosti. Za tako izpremembo ustave se ne moremo zavzeti.

Balkanske zmede so dokazale, da so naša diplomatska zastopstva v inozemstvu odpovedala ali da so vsaj njih

informacije zelo pomanjkljive. Danes znamo, da balkanska zveza ni bila produkt zadnjih dni pred izbruhom vojske, zdi se pa, da o tem naši diplomati niso nič vedeli. Tudi v vojaških zadevah gospodje niso bili vedno dobro poučeni ali pa nas niso resnično informirali. Dejstvo je, da so nas hitri uspehi balkanskih Slovanov presenetili. Če bi bila naša poslaništva izpolnila svojo dolžnost, bi ne bili tako zelo präsenečeni. Z načinom, kakor so se vodila pogajanja, ugleda države na Balkanu nismo pomnožili, ker smo vedno svoje stališče izpreminjali in opustili marsikatero zahtevo, ki smo jo prvotno stali. Opozarjam le na famozno zadevo Prochaska in na zadevo s parnikom »Skodra«. To so sicer stvari, ki so same kot take sicer malenkostne in smešne, a ravno v teh državah bi morali najodločnejše svoje pravice zastopati. Kar se tiče naše politike na Balkanu, ne moremo in ne smemo nasproti balkanskim državam sovražno nastopiti. Stremiti moramo za prijateljsko sosednim razmerjem, ki je prosot malih šikan in sovražnosti razmerje, ki odgovarja dostojnosti in sili naše monarhije.

Češka socialna demokracija.

Češki socialni demokrat Soukup izvaja: Roke proč od Albanije! Na tisoče državnih uslužbencev in učiteljev čaka službene pragmatike, delavci pa na socialno zavarovanje, a vsi zaman.

Dr. Kramar

izjavi: Če bi presojal politiko monarhije s panslavističnega stališča, bi ne mogel nič reči, ker bi tej tendenci nihče ne mogel bolj ustreči, kakor delo naše oficijelne zunanje politike. Grof Berchtold ni bil med prebivalstvom nepopularen, ker ni rožljal s sabljo. Prebivalstvo je bilo zadovoljno z njim. Mirno razpoloženje prebivalstva pa ni ugajalo tisti politiki, ki so jo pričeli delati, ko je izbruhnila albanska mrzlica.

Strasti so s Prochaskovo zadevo umetno razdražili. Vprašanje Adrije za monarhijo zelo umevamo in se zavzemamo za to, da mora ostati Adrija popolnoma svobodna in da ne sme nad njo nobena velesila nadvladati. Zato tudi pravimo, da pomenja za nas Italija v Valoni začetek konca. Kaj slabšega nemško - mažarska koalicija ni mogla svetovati.

Govornik pravi mimogrede, da je dobro poučen, da se je neka armada pomaknila na avstrijsko mejo šele po odredbah od avstrijske strani.

Konča nekako: Zoper slovanstvo ni Albanija nobeno sredstvo, zoper slovanstvo nevarnost je eno sredstvo, to je prava avstrijska politika. Slovani nismo voljni, da bi v končnem boju med germanstvom in slovanstvom pomagali germanstvu in se ponudili za »kannonenfutter« nemškim ciljem. Jaz prošim vlado, naj Avstrijo obvaruje pred tem, da bi vodila politiko, ki bi pospešila od Bethmann - Hollwega na steno naslikani odločilni boj med germanstvom in slovanstvom. Monarhija je poklicana med obema tema plemenoma posredovati. Po zmagah Slovanov na Balkanu mora politika monarhije postati Slovanom prijazna.

Markhl: Saj je že!

Kramar: Mi pa tudi ne zagovarjamo Nemcem sovražne politike, ker bi s tem bila država ravnotako ogrožena kakor s protislovanško politiko.

× × ×

Po dr. Kramarjevem govoru se politična razprava prekine. Nakaže se justičnemu odseku zakonski načrt o razširjenju kazenskega pravnega reda. Seja se zaključil ob triletni na 6. Prihodnja seja danes ob 11. uri dopoldne.

Bramben odsek nesklepčen.

Bramben odsek včeraj ni mogel zborovati, ker ni bil sklepen. Socialni demokratje se namenoma seje niso udeležili in povzročili tako nesklepčnost.

Koliko so stale izredne vojaške odredbe?

V proračunskem odseku so včeraj nadaljevali razpravo o centralnem računskem zaključku leta 1911. Finančni minister Zaleski je poročal, koliko so stale izredne vojaške odredbe zadnje mesece. Za armado, mornarico in domobranstvo so po kvotnem ključu izdali skupaj 167 milij. kron. Program, ki ga je leta 1911. odobrila delegacija za izpolnitev armade, ki naj bi se bil v več letih izvedel, se ni tako hitro izvajal, kakor je bilo to v interesu naše armade želeži. V prvem trenutku nevarnosti so zato več točk programa hitreje izpeljali.

Pravosodni odsek

je včeraj nadaljeval razpravo o odvetniškem redu.

Opravičencem meščanske korporacije v Kamniku v prevdarek!

V petek 23. maja je v Kamniku obravnava v zadevi uredbe gospodarskih in užitnih pravic takozvane Korporacijskega premoženja, ki obstoji po sobotnem »Slovenskem Narodu« iz tri milijone kron vrednih bistriških gozdov. Obravnava bo vodil c. kr. komisar za agrarske operacije.

Liberalci so v sobotnem »Slovenskem Narodu« kar zbesneli in ne vedo, kako bi se znosili pad g. dekanom in deželnim poslancem Lavrenčičem, ki je na prošnjo mnogih upravičencev to zadevo v deželnem zboru sprožil in do skrajno potrebne obravnave pripomogel. Gosp. dekana slikajo kot velikega škodljivca mesta in da zaradi njega peša Kamnik na vseh koncih in krajih. Resnično je pa, da je g. dekan za Kamnik že veliko dobrega storil in naš neutrudljivo delavni občinski odbor je z njegovim sodelovanjem izvršil za napredek mesta v dobrem letu več, kakor mnogoletno liberalno gospodarstvo. So pa liberalni gospodje v marsičem prejšnja leta tako zavozili, da se ne da več popraviti. To pripoznavajo in govore tudi nekateri resnicoljubni njihovi soimisljeniki, kar grize in peče razne Kerschierje, Karbe, Krizmanje itd.

V »Slovenskem Narodu« se liberalci bahajo, da dobivajo meščani vsako leto brezplačno drva in povrh tega še okroglih 100 kron v gotovem denarju. Pa kako dolgo? In zakaj? Ker je g. poslanec Lavrenčič v deželnem zboru dokazal, da bi morali opravičenci, če se gozdovi le dva milijona kron ceni in le s tremi odstotki obrestuje, dobiti iz gozda vsako leto nad 300 kron dohodka. To je liberalni upravni odbor meščanske korporacije zgungalo in v bojazni za svoje stoličke je dal leta 1911 drva brezplačno in 50 kron in edino v letu 1912 100 K poleg drv. Vsa dolga prejšnja leta liberalnega Korporacijskega odbora pa so morali opravičenci celo

drva plačevati in o denarju ni bilo ne duha ne sluha, izvzemši par let kakih 15 do 30 K. Ako sedaj več dobimo, se imamo zahvaliti g. poslancu in okoliščini, da so gospodje pri Korporaciji leta 1912 prodali za 53.000 K hlodov in bi bili mi morali dobiti vsak pravzaprav po 300 K in ne samo po 100 K.

Pričakujemo, da ta denar letos dobimo.

Liberalci begajo nadalje meščane, da hoče g. dekan gozdove po parcelah razdeliti med opravičence in celo nakloniti vsem karavitskim meščanom. Kaj je resnice na tem? Soopravičenci, vzemite v roke govore g. poslance v deželnem zboru in spoznali boste, da vas neki ljudje slepe. Črno na belem je tam tiskano, da se nam noče kratiti lastninske, oziroma užitninske pravice, ker jo dovolj brani stara navada; edino, kar se zahteva, je: postavno nadzorstvo, umnejše gospodarstvo in pravična uredba na podlagi štatauta, ki ga v zvezi z opravičenci sestavi in potrdi kompetentna oblast. Je pa tudi g. dekan v deželnem zboru poudarjal, naj to izvrši deželni odbor ali pa c. kr. agrarna oblast. Poglavitno je, da se čez dolgo in dolgo, po petdesetletnih preprih enkrat reši to važno vprašanje in popravijo morebitne krivice.

Soopravičenci, zato ne verjemite govoricam: bistriških gozdov in zelnikov na Zalah vam ne bo nihče odvzel in sploh pravic ne krajsal. Vemo, g. dekan bi bil prvi, ki bi — dosleden svojem dosedanemu postopanju — temu odločno ugovarjal.

Za zgoraj označeno nameravano ureditev pa izrekamo trezno misleči opravičenci g. poslancu zahvalo in dodajemo prošnjo, naj neoziraje se na podle napade vztraja in pomore, da se zadeva končno reši. Naših nasprotnikov in sedanjih gospodarjev bistriških gozdov, ki se na vsa usta okrog hvalijo, kako izvrstno gospodarijo, pa ne razumemo, zakaj se boje postavne ureditve, še bolj nadzorstva, kakor vrag križa.

Opravičenec meščanske korporacije.

Balkanski zapletljaji.

Reuterjev biro poroča iz Londona: Voditelji mirovne delegacije balkanskih držav so se sestali 20. t. m. ob štiri popoldne v Claviagejevem hotelu, kjer biva grški delegat, da se posvetujejo o podpisu mirovnih preliminarjev. — Srbski ministrski predsednik Pašić je 20. t. m. brzojavno naročil srbskemu poslaniku v Genfu, naj dementira poročila genfskih časopisov, češ, da namerava srbski kralj Peter odstopiti. — Bolgarska vlada namerava izdati oklic, ki naznanja, da lahko v bolgarsko državno službo vstopijo tudi tuji podaniki. Svari pa priti že zdaj v bolgarsko carjevo, ker so spori med zavezniški provzročili ovire v gospodarskem razvoju. Kriza je zdaj večja kot je bila med vojsko. — Berolinski merodajni krogi izjavljajo glede na poročila listov, da namerava Nemčija za albanski prestol kandidirati princa Viljema Wiedskega, da dozdaj niso imeli povoda se s prinčevno kandidaturo pečati. — Rumunska vlada namerava po narodnem prazniku dne 23. t. m. objaviti vsebino petersburškega zapisnika v tajnih sejah senata in zbornice. — Informira-

težah. Ko je ravno premišljeval skoro pet minut, katero potezo bi napravil, tedaj ga nenadoma premoti in iznenadi brzojavka s sledečo vsebino: Prosimo za nedeljsko slavnost slavnostno pesem. Uredništvo.

Nič več in nič manj. »Torej slavnostno pesem, pa kar brzojavno, pa kar takoj« — to so bile prve besede, ki jih je izustil pesnik. Ves tisti ponos, ki ga je navadno navdajal pri takih prilikah, je izginil, kajti šlo mu je za šah — mat. Raztresen je bil, v skrbi za slavnostno pesem je izgubil celo kraljico. Njegov nasprotnik je porabil položaj in napovedal pesniku — šah. Ta je bil razburjen, udaril ob mizo, da so se figure na šahovi deski zmajale in padle po tleh. »Oprostite, je dejal pesnik, moram domov, pa jutri zopet!«

Ker so priznali njegovi prijatelji, da je pesnik rad razburjen in nervozen, mu tega niso šтели v zlo, saj se je to že večkrat zgodilo. Sicer je pa bila igra itak le za kratek čas.

Pesnik je prišel domov. Deloma je bil dobre, deloma slabe volje. Bil je četrtek, mudilo se je. Slavnost je v nedeljo, pesem mora biti danes gotova, jutri s pošto odide, v soboto bo natisnjena in v nedeljo pri slavnosti bo deklarirana. Tako je računal — on. Mudilo se je zelo.

Eno slabost pa je imel gospod pes-

nik. To namreč, da brez kozarca črne refoška ni napravil nobene naročene pesmi. Zato je takoj naročil svoji postrežnici, naj mu prinese čašo »črnege«, ko pride iz pisarne domov.

Tiste tri ure v pisarni so hitro minule. Pesnik je mislil bolj na pesem, kot na akte, zato ni čuda, če je napravil par napak tisti dan. Sicer pa stvar ni bila tako nujna in jo je lahko drugi dan pregledal še enkrat.

Ko je prišel zvečer ob šestih v svoj tihi, podstrešni hram, je čakal refoško že na mizi. Pesnik je pripravil papir, črnilo in mnogo obrezanih svinčnikov. Sploh je imel to navado, da je imel svinčnikov pripravljenih vedno polno kopico, to pa zato, da ne bi med tem, ko jih je špilil, ušla kaka dobra misel ali kaka lepa rima.

Steklenica refoška je bila kmalu prazna, na mizi so ležale knjige, razni pesniki in slovarji, toda ni hotelo priti ne mislji, ne rime.

Tedaj je pesnik naročil še drugo čašo refoška, pa tudi to ni pomagalo. Še manj! Pesnika se polotila neka zasplost, da je bil v skrbeh, če ni bolan.

»Danes ne bo nič« — to je bil njegov sklep. Jutri zgodaj vstanem, duh bo svež, pošta odide šele ob osmih, do tlej — bo pesem gotova — to so bile misli pesnikove.

Budilnik je tisto jutro pri pesniko-

vi postelji kazal na tri — takrat bi moral zaropotati zvonec in pesnika zbuditi. Pa to pot je bilo tako, kot drugekrat. V polomotici je pesnik zagrabil budilnik za vrat, da je moral prenehati zvoniti. In nato je pesnik zopet sladko zaspal. Sanjalo se mu je o dolgi, neizmerni pesmi, o lovorovem vencu, o velikanski nagradi, o odlikovanju itd. — a vsega tega ni bilo, ko ga je zjutraj zbudil cerkveni zvon. Tedaj je nenadoma planil iz postelje, vzel svinčnik v roke in papir ter začel. Pa ni šlo. Kaj je bilo vzrok, sam ni vedel. Enkrat ni bilo mislji, drugičkrat ne rime. Spočetka je bil nejevoljen, konečno se ga je pa lotila čisto druga, nova, močna misel: Sicer pa nisem rokodelce. Pesnik je pesnik, in pesem ni — čevlji. Če je urednik pesem tako nujno potreboval, pa se naj bi bil popreje oglašil, pa ne brzojavno. Misli in rime niso otroci trenutka! Naj se pa drigam obrne! Drugim plačuje nagrade uredništvo, jaz pa sem dober samo takrat, kadar me potrebujejo. Ne boš! Za norca me ne bodo imeli. Trikrat sem prošil za nagrado, pa še odgovora ni. Je že prav, sedaj jim povrnem. Naredil se bom, kot da bi ne hotel napraviti pesmi, četudi me prosijo še enkrat. Bodo vsaj spoznali, da so odvisni od mene, samo od mene...

Tako je govoril pesnik sam s seboj. hodeč po sobi gori in doli.

Bližala se je ura osem zjutraj in zadnji čas je bil, da bi bilo treba oddati pismo na pošto.

Pesnika se je lotila odločnost, kakor še nikoli v življenju. Vsedel se je ter napisal kratko pismo: Slavno uredništvo! Ali mislite, da je pesem — čevlji? Izberite si drugega osla! Udani — pesnik!

Ko je pismo zapečatil, je dejal: To sem jim povedal, to sem jim pokazal! Je že prav — naj se pa obrnejo name pravočasno in — plačajo naj!

V tem trenutku je bil sam seboj tako zadovoljen, kot takrat, ko je dobil prvo krono za svojo prvo pesem.

Ravno je hotel pismo oddati na pošto, ko — stopi v sobo pismonoša z novim brzojavom.

Prestrašen skoči pokonci pesnik in bere: Pesmi ni treba. Slavnost preložena.

Kar zaprlo mu je sapo. »Usoda — bogovi« — to so bile edine besede iz ust pesnikovih. In pismo pesnikovo je romalo mesto na pošto v njegov koš in bilo je prvo, ki je padlo v njegovo veliko globočino.

Pesnik pa je vzel klobuk, da bi šel v pisarno, še enkrat korakal po sobi gori in doli in govoril polglasno: Usoda je ukrenila, — bog hotel je takó.

Tisti dan pa sta bila oba zadovoljna, urednik in — pesnik.

ni belgrajski krogi dementirajo bulgarske trditve, da je Srbija odklonila ofi c i e l n o z a h t e v o , d a s e o b j a v i z v e z n a p o g o d b a , k e r B u l g a r i j a t e g a n i z a h t e v a l a . S r b i j a b i s e o b j a v i n i č n e p r o t i v i l a . — E n v e r b e j , o k a t e r e m s e j e p o r o č i l o , d a j e b i l n a p a d e n , s e j e v r n i l n e p o š k o d o v a n v C a r i g r a d . T r d e , d a o d p o t u j e n a j b r ž e n a d o p u s t v o i n o z e m s t v o .

BULGARSKO STALIŠČE.

»Mir« odločno zavrača one srbske in grške politike, ki zahtevajo, naj bi se Balkan tako razdelil, da Bulgarijo ne bo veliko močnejša, kakor drugi zavezniški. Načelo ravnotežja je merodajno med sovražnimi državami, nikakor pa ne med zavezniški. Gotovo je Rusija mnogo močnejša kakor Francija in vendar sta med seboj zvezani. Tako tudi balkanski zvezi ni nevarno, ako Bulgarija dobi tisto, kar ji gre po pogodbi in kar si je priborila s tolikimi žrtvami.

Isti list zagovarja vlado in pravi, da še ni prišel čas za strankarsko politiko. Vse bulgarske stranke morajo zatajevati svoje strankarske simpatije toliko časa, dokler ne bo sklenjen mir in dokler ne bo izvršena razdelitev Balkana. Kakor je bilo med vojsko potrebno soglasje in složno sodelovanje vseh Bulgarov, tako je to potrebno še sedaj. Nevarno bi bilo, ako bi stranke iz strankarskih ozirov napadale in ovirale delovanje bulgarske diplomacije. Vojni uspehi se dajo zagotoviti samo po diplomaciji. Sedaj so vse velesile naklonjene Bulgariji. Naj torej nobena stranka ne skali teh simpatij, ki so Bulgariji potrebne za ugodno rešitev balkanske krize.

Pismo iz Rima.

Konstantinske slavnosti bi imele v nedeljo doseči — višek. Začele so se, kakor znano, na belo nedeljo z evharistično procesijo, ki je šla iz cerkve sv. Domitile proti Kalikstovim katakombam, kjer je na prostem podelil kardinal Cassetta blagoslov z Najsvetejšim. Odtod pa je procesija zavila po Via Appia, cesti, ki ve toliko pripovedovati o mučeništvu prvih kristjanov, o slavi Cerkev. V cerkvi sv. Sebastijana je bil zadnji blagoslov. Procesije se je udeležilo mnogo občinstva, veliko cerkvenih dostojanstvenikov, redovnikov in klerikov iz raznih zavodov. Zatem se je obhajal slovesni spomin zaporedoma v raznih cerkvah iz konstantinske dobe, posebno lepo v krasni, veličastni in sijajno razsvetljeni lateranski baziliki, ki je »mater et caput omnium ecclesiarum«. Cel teden se je slavil spomin na zmago Cerkev tudi nad sedanjimi sovražniki. Prvo nedeljo je bila slovesna sv. maša v grškem obredu, ki jo je opravil patriarh zedinjene vzhodne Cerkev, drugo nedeljo pa je maševal na papeževem oltarju kardinal Vanutelli. Ko so bile končane slovesnosti v Lateranu, so se začele v cerkvi sv. Pavla in zatem pri sv. Križu. — Na binkošno nedeljo pa bi bil opravljen zahvalno daritev na grobu sv. Petra sv. oče sam, ko bi ga ne bila zadržala bolezen. Dasi je že ozdravel, vendar še ni mogel iz Vatikana. V zahvalo pa, da je zopet okrevljal, se je vršil popoldne slovesni Te Deum v baziliki sv. Petra. Opravilo je imel kardinal Rampolla. Pri tej priliki je Rim pokazal, kako še spoštuje in vdan ljubi namestnika Kristusovega. Ogromna množica ljudstva je napolnila velikansko baziliko. Po njej so sikstinski pevci, vsa navdušena množica pa je navdušeno odpevala.

Zvečer je bil Rim razsvetljen. Posebno so se odlikovali razni zavodi in mnogoštevilne cerkve. Izmed morja hiš so blestela pročelja konstantinskih bazilik, s svetlo lučjo ožarjeni križi na kupoli cerkve sv. Petra je klical: In hoc signo vinces, in priklical v srcu spomin in netil vero v besede Kristusove: In peklenska vrata je ne bodo premagala.

Gotovo bo letošnji jubilej mnogo pripomogel k poživljenju verskega življenja po celem katoliškem svetu, posebno v Rimu, zelo tudi probudil versko zavest in udanost do Cerkev ter ljubezen do njenega vrhovnega prestojnika.

Sv. oče, kakor sem omenil, je sedaj zdrav, njegovo stanje je ugodnejše kakor pred boleznijo. Opravlja že daritev sv. maše in sprejema tudi kardinale.

List iz Prage.

Bratje Sokoli so izdali brošuro »Vari« proti črnim »klerikalnim« Orlom. Nekoliko fraz, nekoliko laži in obrekovanj, mnogo baharije za smo pri kraju. »V močvirju in razsulu Orel, a češki Sokol visoko pod oblaki; oblit od žarkov zlatega solca kroži po azurnem nebu češkega obzorja. Ni ga mudeža na njem.« — O, o kaj pa brat

Menšik, steber podkrkonoške sokolske župe, ki je cel vagon obvez, nabavljenih s prispevki za balkanske Slovane — prodal Turkom?! In brat Tomš, ki je stavni sklad za sokolski dom, veliko premoženeje češke glasbene šole, dobrodelnih društev »Ludmile«, »Besede« itd. — bilo je vsega vkup do 80 tisoč kron — tako skrbno upravljaj, da je zbok tega »zblaznel« in ne more dati računa?! O vsem tem zgoraj imenovana brošura previdno molči. Pač pa liberalni in sokolski tisk vlača na dan že davno mrtvega Drozda, dasi prebito dobro ve, da so mu mladočeški rodoljubi pomagali krasti pri »Svetovačlaviški posojilnici« in da je bil Drozd lahko mišljen gledalec cele manipulacije. Sokol naj si pa prihrani poniževanje in blatenje vrlega moravsko-češkega Orla in naj se ne smeši pred svetom. Naš Orel, hvala Bogu, nima Menšikov in Tomšujev!

Izpred sodišča.

PAVEL KUNSCHAK OBSOJEN NA SMRT.

Dne 20. t. m. so v sodni razpravi proti Pavlu Kunschaku zaslišavali tiste priče, ki so izpovedovale, zakaj je bil Pavel Kunschak iz raznih delavnic odpuščen. Več priče je povedalo, da socialni demokratje niso hoteli skupno s Kunschakom delati. Porotniki so soglasno potrdili vprašanje, da je zavratno Schuhmeierja usmrtil, nakar je sodišče obsodilo Pavla Kunschaka na smrt. Obsojenec je bil popolnoma miren, ko se je razsodba prečitala. Predsednik ga vpraša: Ali ste razumeli razsodbo? Obtoženec s krepkim glasom: Da! Predsednik: Pravico imate, da vložite ničnostno pritožbo. Ali se te pravice poslužite? Obtoženec: Da! Naznamim ničnostno pritožbo. Predsednik: razprava je zaključena. Preden je Pavel Kunschak zapustil sodno dvorano, je še podal roko svojemu zagovorniku.

Dnevne novice.

+ **Shod v Vevčah.** V nedeljo zjutraj po prvi maši se je vršil v Vevčah delavski shod, kateremu je predsedoval deželni odbornik g. dr. Zajec, ki je tudi poročal o razmerju vevške tovarne proti delavstvu, deželnemu odboru in drugim oblasem. Drugi poročevalec je bil deželni odbornik g. dr. Pegan, ki je opozarjal ljudi na socialno demokracijo, katera se o štrajku za delavce ni zmenila, sedaj pa vsiljuje svojo organizacijo tudi v Vevčah. Obširneje poročilo o shodu priobči »Naša Moč«.

+ **Shod pri Sv. Gregorju.** Minulo nedeljo popoldne je v »Gregorskem domu« poročal državni poslanec Jaklič. Dotaknil se je naše diplomacije, razmer v državnem zboru in domačih razmer. Sprejela se je zaupnica S. L. S. in vsem poslanecem.

+ **Občni zbor podružnice »Slovenske Straže« v Postojni** se vrši v nedeljo, dne 25. majnika popoldne po večernicah (okoli 4. ure). Na občnem zboru govori v imenu osrednjega vodstva »Slovenske Straže« g. dr. Malnerič.

+ **Dr. Mile Starčević — kristjan.** Ko je dr. Mile Starčević, ko je dospel z Dunaja v Zagreb, izvedel kaj se je v stranki prava zgodilo, je dejal: »Sve je dobro, što iz božje ruke dolazi.« — To ne znači nikake pasivnosti v dr. Milinem značaju, ker je že opetovano v najhujših bojih pokazal, kako zna junaško udariti, če treba, ampak kaže v resnici krščansko srce in mišljenje, vredno občudovanja.

+ **Hardenovo predavanje v Pragi.** Značilno za duševno potenco nemške politične javnosti v Avstriji je, da nima v Avstriji človeka, ki bi jo mogel zadostno orientirati v zunanji in notranji politiki zadnjega časa, marveč da mora to posel vsaj vsake kvatre enkrat opraviti znani bismarckovec Harden iz nemškega rajha, ki ga naši Nemci vabijo zdaj na Dunaj, zdaj v Prago itd. Mi bi gotovo nič ne imeli proti takim političnim predavanjem Hardena, ko bi se ta človek zavedal dolžnosti, ki jih ima kot gost v naši državi. Toda kar si je dovolil Nemeč Harden v Pragi, presega vse meje. V svojem predavanju je trdil, da morata **braniči koristiti nemštva obe nemški cesarstvi** (Nemčija in Avstro-Ogrska) brez ozira na državnopravne svoje meje. Ta tuje pri nas torej čisto nezakaznjeno uči, da monarhija nima več svoje lastne državne ideje, ampak je navadna vazalna država Germanije in mora tako plesati kakor ji godejo v Berlinu. Ali niso to veleizdajalske besede, katerim so naši nemški patrioti celo navdušeno ploskali. Ko bi bila naša vlada res avstrijska, bi morala Hardena zapreti. Taka protidržavna propaganda je v vsaki drugi državi absolutno nemogoča, pri nas pa jo hodijo celo javni

funkcionarji poslušati. Ali si je mogoče misliti, da bi mogel kak Balkanec ali pa Rus z ozirom na dejstvo, da tvorimo Slovani v Avstriji skoro dvetretjinsko večino prebivalstva, med nami javno širiti izdajalsko idejo panslavizma? Harden pa čisto nemoteno pridiga ravnotako veleizdajalski pangermanizem in bo še prišel k nam. Bridko je, da nemška javnost še vedno veruje v nevarni nauk, da je monarhija nemška država in da mora braniti idejo nemštva, čeprav je za vsakega zdravega jasno, da v habsburškem ljudskem mozaiku, kjer žive politično probujeni in kulturni narodi, 12 milijonov Nemcev ne more diktirati 25 milijonom Slovanom. Harden pač lahko uči, da mora biti politika nemškega rajha nemškonacionalna, naši monarhiji je pa taka politika v škodo.

+ **Kdo je krvoločen.** Nemci bi radi dokazali, da so Jugoslovani krvoločne zveri, ki jih treba neusmiljeno zatreti. Ker jim manjka drugih dokazov, posegajo daleč nazaj v zgodovino janičarjev. Ta dokaz pa seveda najmanj velja, kajti če so bili janičarji krvoločni, niso bili za to sami odgovorni, marveč tisti, ki so jih za krvoloke naravnost in z jasnim namenom vzgojili, ker so bili sami tudi za ta posel preleni. Ravno Nemci najbolje vedo, da je bil Slovan po svoji naravi vedno jague in zato lahek plen raznim požrešnim volkovom, ki so ga tu in tam kar iztrebili. Zlasti Jugoslovanom (Slovencom in Hrvatom) bi se najbrže malo drugače godilo, ko bi bili malo bolj volčje nego ovčje narave. Sicer pa, če hočejo Nemci vedeti, kaj je krvoločnost, kaj je zverinstvo v najgroznejšem pomenu besede, potem jim ni treba segati sem dol na naš jug in v turško zgodovino, marveč naj ostanejo lepo doma pa se zatepo v časnikarska poročila o činih raznih Dernburgov v nemških afriških kolonijah. Potem se jim bodo zdeli janičarji kakor jagnjeta.

+ **46 let stara gospodična Kamila Theimer** na Dunaju, osokoljena po sobotnem podlistku »Slovenca«, je stopila v ožji stik tudi s »Slovencem«, seve samo za to, da osreči Jugoslovane s svojim semeniščem in da omogoči kakemu našemu politiku dobro partijo. Počastjeni in odlikovani po tako vplivni strokovnjaški osebnosti si ne moremo kaj, da ne bi dali prostora njenemu žejnjalnemu peresu tudi v našem listu:

»Razkritja gospodinjске strokovnjakije o učinku kranjske klobase.

Gdč. Kamila Theimer nam piše: »Jaz nisem krščena židinja, marveč izhajam tako z očetove kakor z materine strani iz stare vojaške rodbine. Nisem umobolna in tudi nisem v Marijanišču izvršila samomorilnega poizkusa. Pač pa sem leto dni bojna na ledvicah in pri najmanjši pogreški v dieti trpim na bljuvanju, združenim z diarejo (Brechdurchfall). V sled zavžitja mastne kranjske klobase sem v Marijanišču prestala tak napad. Iz zdravstvenih ozirov tudi doslej nisem sprejela mesta konzulentinje c. kr. poljedelskega ministrstva za celokupni podeželski gospodinjški pouk, katero mi je gospod sekčni načelnik Köller ponudil že februarja t. l., dasi mi je ministrstvo v vsakem pogledu ustreglo — in sem tudi eventualni kesnejši sprejem zvezala s pogojem, da se mi zdravje popolnoma povrne. Jaz ne trpim na domišljevanju, da bi morala postati žena kranjskega deželnega glavarja. Ravno nasprotno sem jeseni minolega leta začasa dr. Krekovega razdora z dr. Šusteršičem radi njegove politike (politische Haltung) prisojanje (Zumutung) dr. Kreka, s katerim sva bila dotlej prijatelj, naj iz političnih razlogov poročim državnega poslanca Povšeta, z ogorčenjem zavrnila, ker tedaj dotičnega gospoda še takorekoč poznala nisem in se nisem hotela iz političnih razlogov prodati (verschachern). V Marijanišču sem prišla radi povoda (Veranlassung) in izrečnega povabila predsednika c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko, gospoda Povšeta, in sicer da bi kot strokovnjakinja sestavila učne načrte za novo semenišče, ki se je imelo ondi ustanoviti, in se tudi le zato vrnila na Dunaj, ker sem imela ondi radi razdružitve in likvidacije poljedelskega državnega ženskega društva nujno opraviti. Ravno tako neresnične so tudi vse druge »Slovenčeve« trditve.

Camilla Theimer.«

Samoobsebi se razume, da se da j »Slovenec« dá popolno čast duševnemu zdravju gdčne Kamile Theimer, ker je sedaj kot strokovnjakinja popolnoma jasno dokazala, odkod in kje je njena bolezen, namreč od — mastne kranjske klobase.

+ **Koliko dobi »Glavna posojilnica iz Pavšlarjevih posestev?«** Po Ljubljani govorijo, da od izkupila za Pavšlar-

jeva posestva na »Glavno posojilnico« ne pride več kakor kakih 20 do 30 tisoč kron; vse drugo baje pride na državne pristojbine (davke, vpisnino, prenosnino itd.) in na stroške. Za pomirjenje javnosti bi bilo dobro, če bi prizadeti faktorji pojasnili javnosti, koliko je resnice na tej govorici. Davčni erar je na pristojbinah, ki naj pridejo do pokritja iz Pavšlarjevih posestev, prijavil nič manj kot 80.000 K.

+ **Gospodarski odbor v Litiji razpuščen!** Nevzdržljive razmere med županstvom in gospodarskim odborom v Litiji in upornost, ki jo je pokazal ta gospodarski odbor nasproti deželnemu odboru, ki je odredil zaslišanje članov gospodarskega odbora glede vsebine govorov na nekem shodu, ki ga je sklical ta gospodarski odbor, v kar ni bil niti poklican, niti po postavi upravičen, in na katerem se je na nedopusten način kritikoval deželni odbor, česar ta kot najvišje nadrejeno oblastvo v avtonomnih zadevah ne sme trpeti, — vse to je dalo povod, da je deželni odbor v soglasju s c. kr. deželno vlado razpustil gospodarski odbor v Litiji. Začasno izvrševanje tozadevnih poslov se je izročilo g. Francetu Rozini, sobnemu slikarju v Litiji. — Vsemogočni g. Slanc & tutti quanti bodo naposled sedaj tudi uvideli, da so še višja oblastva na svetu, ki imajo pravico ukazovati, in da je tudi za Litijo prišel čas obračuna z liberalnim terorizmom.

+ **Umrli je 19. t. m. popoldne Te rezija Bukovec,** sestra župnika Franceta Bukovec, službujočega v Trvižu v Istri, v starosti 72 let. R. i. p.!

+ **Snež.** Iz Črnege vrha nad Idrijo poročajo: 20. maja zjutraj je pri nas pobelil snež zeleno naravo, tako da se le malo zelenih bilk vidi iznad snega. Prejšnji dan pa smo imeli tak naliv, kot da bi se bil oblak utrgal. Čudno vreme! — Odbor gasilnega društva je prešel po zadnjem občnem zboru v liberalne roke. — Na Krimu je snež močno zapadel.

+ **Snež koncem meseca majnika.** Po Gorenjskem je v noči od ponedeljka na torek snež pobelil vse gorske velikane. Snež je padal skoro do podnožja. V dolini veje mrzel pomladanski veter. Bati se je, da pade slana.

+ **Potres.** Iz Postojne nam pišejo: Točno ob 5^{1/4} popoldne je bil včeraj, dne 20. majnika, tu potres, ki je trajal kake 4 sekunde.

+ **Smrten sunek.** V nedeljo zvečer je v občini Čirčiče pri Kranju hlapec posestnika po domače pri Česnu okrog polnoči zapazil, da je kobila gospodarjeva nenavadno živa. Zato se je na licu mesta prepričal o vzroku. Kobila pa ga je pri tem tako udarila v prsi, da je vsled notranjih poškodb drugi dan umrl. Nesrečnik je bil star 60 let.

+ **Kamila Theimer** je izvršila te dni na Dunaju nov samomorilni poizkus. Vzela je strup. Strežno osebje je to še pravčasno opazilo in z močnimi protisredstvi so ji še rešili življenje.

+ **Pavšlarjev mlin v Lajhu pri Kranju** je — kakor znano — kupil na javni dražbi dne 7. februarja t. l. g. Rudolf Kokalj iz Kranja za svoto 192.670 K. Takoj drugi dan se je Kokalj hotel pobahati v »Savi«, da je mlin izdrazil in da se »bo ustanovila v Kranju družba za izdelovanje in čiščenje lanenega in jedilnega olja«. In res, povsod povprašujejo, kdaj se bo začelo kaditi iz Kokaljevega mlina! Tripol mesece smo zastoj čakali tega veselega dogodka. Sedaj se pa raznaša vest, da je Kokalj ponudil svoj mlin Pavšlarjevi sestri za 160.000 kron. Mlin, ki danes stane že okrog 215.000 kron, pa ponuditi v izgubo 55.000 kron, to niso mačkine solze!

+ **Lov krajevnih občin** Jesenice, Kropa, Lesce, Leše, Ljubno, Mošnje, Ovišje, Radoljica, Bled, Begunje, Predtrig in Bela peč se bo 2. junija ob devetih dopoldne v uradu c. kr. okrajnega glavarstva v Radoljici oddal po javni dražbi za čas od 1. julija 1913 do 30. junija 1918. — Pogoji se morejo pregledati pri istem c. kr. okrajnem glavarstvu v navadnih uradnih urah. Dražilo se bo v vrsti, v kateri so zgoraj občine našteje.

+ **Kočevarji se izseljujejo v Ameriko.** Okrajno glavarstvo v Kočevju je izdalo, kakor poročajo listi, samo od 1. januarja do 13. maja nič manj kot 600 potnih listov za izseljenje v tujino. Največ Kočevarjev se izseli v Ameriko. Kranjska grofovsko teta, ki pestuje malega nemškutarskega »Domačina«, ki brca in kriči, naj tiste groše raje dol med naše Kočevarje pošlje, da jim ne bo treba po svetu romati za kruhom.

+ **Deška šola v Kočevju zaprta.** Deško ljusko šolo v Kočevju so zaprli radi ošpic. Šola ostane zaprta do 2. junija.

+ **Razmere na Dobrovi.** Pod tem naslovom je priobčil star gasilec, ki pozna jako slabo razmere v dobrovskem gasilnem društvu — v št. 98. »Slovenskega Naroda« članek, katerega namen je bil

oblatiti častivrednega podnačelnika Ivana Jarca, po domače »Podrepca«. Gosp. Ivan Jarc je zvesto deloval v društvu kot načelnik skozi dve leti ter je bil tisti, ki je največ pripomogel k temu, da se je društvo, katero je vsled slabega vodstva propadlo leta 1910, zopet oživilo. Resnici na ljubo pa izjavljamo, da ni bil Ivan Jarc dotična oseba, ki je hotela razdreti društvo, ampak da se nahajajo v društvu drugi elementi, katerih namen je, sejati med društvom prepir in sovraštvo. G. Ivan Jarc, ki je vsled teh napadov odstopil od društva, zasluži, da mu podpisani izgovori tem potom svojo najskrajnejšo zahvalo za njegovo marljivo delovanje v društvu. — Odbor.

— **Gospodinjski tečaj v Mavčičah pri Kranju**, ki je trajal osem tednov, je obiskovalo 20 deklet. Poučevali sta dve učiteljici. Uspehi večine gojenk so zadovoljivi.

— **Nesreče.** Minar Anton Kravanja iz Bohinjske Bistrice, ki se je težko poneseč, je bil transportiran v deželno bolnico v Celovec. Vsled dinamitne eksplozije je bil nevarno poškodovan na obeh očesih. — Minulo nedeljo zvečer je šel 37 let stari delavec Janez Vogelnik, ki je bil vpislen pri posestniku in gostilničarju Ivanu Gašperlinu v St. Juriju pri Kranju, spat na svisli svojega gospodarja. Bil je malo vinjen. Naslonil se je na vrata, držeča na hodnik gospodarskega poslopja, ki so se odprla, nakar je Vogelnik padel tri metre nizdol na dvorišče. Obležal je na mestu mrtve. — Binkoštni ponedeljek okrog 11. ure ponoči so položili neznan storilec v občini Trata pri Šokfji Loki sedem metrov dolg hlood iz hudobije počez na deželno cesto in tako zastavili vojnjo pot. Ravno ob tistem času pridrvi od postaje Škofja Loka avtomobilni omnibus, na katerem je sedelo sedem oseb. V daljavi 20 metrov je zapazil sofer hlood, tako da je avtomobil vrečno ustavil in preprečil večjo nezgodo.

— **Smrtna kosa.** Umril je v Zagrebu g. Josip Leustek, glasbeni profesor in bivši zborovodja »Kola« in »Slobode«. — V Dolenjem Logatcu je umrl trgovec in posestnik g. Anton Kastelic, star 58 let.

— **Novice iz Kranja.** Včeraj, v torek, je prišlo iz Škofje Loke v Kranj 93 vojakov z nekaj častniki, ki ostanejo tu samo en dan. Imeli so vaje po bližnjih hribih. — Dijaki tukajšnje gimnazije so imeli v torek, 20. t. m., celodnevni dopust, da napravijo majnikov izlet. Vreme je bilo skrajno neugodno, tako da je večina izletov izostala. — Minuli ponedeljek se je na nekem dvorišču v bližini Stare pošte splašil konj, katerega so ravno vpregali. Zdirjal je po Jelenovem klanu in državni cesti proti Majdičevemu mlinu in povzročil dokaj opravičene strahu ravnokar s kolodvora idočim potnikom. Zgodila se ni nikaka nesreča. — Staro tehtnico, ki je ležala sredi ceste poleg Stare pošte in zelo ovirala promet, so v torek srečno prepeljali v Pungrat. Morda je k temu pripomogla »Slovenčeva« notica. — Zaročil se je mizarški pomočnik in načelnik »Sokola«, g. Franc Ažman z gospico Pavlino Suhadolnikovo, hčerko vrtnarja in hišnega posestnika v Kranju. »Slov. Narod« je v svojem poročilu od ponedeljka napisal primek neveste z gospico Hudaklinovo. — Od nedelje sem se vrši nadrobna razprodaja raznovrstnega perilnega in manufakturnega blaga trdke Edmund Kotzberk, kateremu je pred kratkim pogorelo več blaga. Nekaj je omoženega in zmocenega po gasilcih. Cene so neverjetno nizke.

— **V deželno blaznico** so prepeljali Marijo Rottman iz Trnovega na Notranjskem.

— **Rop na Bledu izmišljen.** Po poročilih z Bleda si je tehnik Jakob Clinag roparski napad izmišlil. Clinag je napravil veliko denarja z veseljaštvom in se je hotel nasproti očetu na ta način izrezati, češ, da je bil napaden in okraden. V petek zvečer je napravil v hotelu Petran samomorilni poizkus, a se je lahko ranil in zapustil v kratkem času ljubljansko bolnišnico.

— **Inženirske zbornice za Dalmacijo, Kranjsko, Istro, Goriško in Trst.** Današnja »Wiener Zeitung« prinaša odredbo ministrstva za javna dela, po kateri se imajo ustanoviti inženirske zbornice za zgoraj omenjene kraje.

— **Nov brzovlak iz Monakovega na Reko** začne voziti s 1. julijem. Iz Monakovega bo odhajal jutraj ob 7. uri 5 min., v Solnograd pride ob 10. uri 35 min., v Beljak ob 3. uri 20 min., v Ljubljano ob 6. uri, na Reko ob 10. uri 15 min. zvečer.

— **K izseljevanju v Ameriko.** Kamniško okrajno glavarstvo je lani parkrat obvestilo župne urade, kdo je vzel potni list v Ameriko, a letos že dolgo niso poslali nobenega obvestila, akoravno jih je šlo že več v tujino. Ali ni tozadevnega ukaza deželne vlade?

— **Vročekrvni Primož Trubarjevi čestilci.** Iz Clevelanda v Ameriki poročajo ameriški listi to-le: »Pri seji društva Primož Trubar, spadajočega k Slovenski Narodonapredni Podporni Jednoti, se je pripetil grdi ravs in kavs, da je morala policija napraviti mir. Pri seji je bil tudi glavni predsednik S. N. P. J. da bi delal mir,

pa zborovalci se niso nanj mnogo ozirali in nastopiti je moralo redarstvo. Teplo se je s cepci, vihteli so se noži, in rabuka je bila baje čez vse nesramna; rabila se je surova sila, tepež, celo po predsedniku Miklavčiču, ki je prišel sem. Kaj je vzrok teh nečastnih postopanj, ni jasno. Očividno je društvo Primož Trubar že delj časa v sporu z nekimi osebami, ki nimajo pri društvu ničesar iskati. Pa naj bo vzrok kakršnen hoče; nečastno je za vsakega, ki se toliko izpozabi, da rabi fizično silo v dosego svojih nakan pri društvenih sejah. — Kakor se vidi iz tega poročila, je bila ta seja zelo prijetna in slavna za ameriške svobodnjake.

— **Poročil se je pivovar v Lescah g.** Andrej Franz z gđcno. Ano Dobida iz Lesc.

— **Obesil se je v Idriji 25 let stari rudar Ivan Krapš.** Zmešal ga je alkohol.

— **Jubilej.** Dobropoznana anončna ekspedicija Henrik Schalek na Dunaju je slavila dne 1. majnika t. l. 40letnico svojega obstoja. Trdsko je ustanovil leta 1873. Henrik Schalek; po njegovi smrti jo vodi njegov sin Norbert. Ta anončna ekspedicija spada ne samo med najstarejše, ampak tudi med najuglednejše svoje stroke in je od svojega početka odlično sodelovala pri razvoju avstrijske časopisne reklame. Povodom 40letnice je izdala trdka jubilejski časopisni katalog, ki obsega poleg običajnega seznama tu- in inozemskih listov in potrebnih podatkov tudi mnogo splošno porabnih sestavkov, tako zakon o trgovskih pomočnikih, o zavarovanju, različne tabele itd. Katalog se vsakemu inserentu na zahtevo dopošlje brezplačno.

POMNOŽITEV NEMŠKE ARMADE.

Proračunska komisija nemškega državnega zbora je brez razprave sklenila, da se topničarski bataljoni pomnože za 7, pionirski bataljoni za 11 in prometne čete za 13 bataljonov.

ANGLEŽI IN PERZI.

Iz Teherana se poroča, da je nedavno izročil angleški poslanik perzijski vladi spomenico, s katero se naznanja, da se bo Anglija poslužila stare navade in izvedla službo svetilnikov v Perzijskem zalivu in prevzela varstvo prebivalstva na obrežju in na otokih Perzijskega zaliva.

SLAVNOSTI V BEROLINU.

»Norddeutsche Allgemeine Zeitung« izvaja, da bo ob poroki edine hčerke nemškega cesarja in cesarice obdajal ista sijajen krog kronanih gostov. Poleg staršev ženina še s posebnim veseljem pozdravljamo angleškega kralja in kraljico ter ruskega cara. Četudi gre predvsem za rodbinsko slavlje, bo prisrčnost, ki bo vladala med tremi vladarji, dragocen imponderabil za varnost nemotene medsebojne napredka velikih kulturnih evropskih narodov.

Primorske vesti.

— **p Zlet Orlov v Rihenberg.** V nedeljo, dne 18. t. m., se je vršil v Rihenberg zlet srednje vipavskega orlovskega okrožja, ki so se ga udeležili po svojih zastopnikih vsi odseki goriške podzveze. Bilo je nad 250 Orlov v kroju. Pri prostih vajah jih je nastopilo 125. Ker so isti dan Sokoli imeli svoj dan v Rihenbergu, je bil slavnostni spreved od postaje prepovedan obema strankama. Vendar je bila prepoved skoro nepotrebnost. Nasprotniki so se tudi obnašali zelo dostojno, kar jim moramo priznati. Naši ravno tako niso dali povoda za prepir. Le zvečer se je na postaji nekemu pijančku zljubilo nekaj vpiti na čuke, pa je bilo Sokolov samih sram takega brata. Tako naj bi bilo povsod — žalibog da navadno tega med Sokoli ne opažamo.

— **p Tržaški Nemci za italijanske liberalce.** V ponedeljek zvečer se je vršilo v Trstu obilno obiskovano zborovanje nemškega političnega društva, pri katerem so po dolgem ugibanju za junija se vršče volitve soglasno sprejeli sledečo resolucijo: »Nemško politično društvo je sklenilo priporočiti nemškim volilcem v Trstu, da naj glasujejo vsled prav posebnih razmer, ki vladajo v Trstu, pri bodočih volitvah za občinski svet, oziroma deželni zbor, mož za možem za italijansko liberalno stranko.« Nemško politično društvo bo razširilo to priporočilo s posebnim pozivom, razven tega pa skliče početkom junija še eno veliko zborovanje.

— **p Zadeva Finžgar in Rožina.** Vsak teden najmanj enkrat začno po Goriči govoriti, da je Finžgar izpuščen. Kakor stvari sedaj stoje, moramo reči le, da niti Finžgar niti Rožina ne prideta še kmalu iz zapore. Preiskava se vrši dalje. Gradiva je naravnost ogromno. Porotne obravnave se začno čez en mesec. Niti misliti ni, da bi mogla ta zadeva priti pred to poroto.

— **p Umril je v Gorici sodni svetnik v pokoju Josip Gorjup.** Bil je vitez Franc

Jožefovega reda. — V deželni umobolnici je umrl zobozdravnik Rihard Schorl.

— **p Samoumor v zaporu.** V červjanskih zaporih se je nahajal Izidor Marinič iz Gorice. Zaprli so ga kot tatu bicikljev. V zaporu se je najprvo hotel obesiti; ker ga je rešil neki paznik, se je ustrelil. Ne ve se, kako je prišel do samokresa.

— **p Nesreča na železnici** bi se bila v nedeljo lahko pripetila velika. Med Plavmi in Gorico se je na progi pokvarila tračnica. Brzovlak se je moral dopoldne ustaviti. Opoldanski vlak proti Trstu je imel 1 uro zamude. Nekateri še več.

— **p Tatova zla usoda.** Zaprli so v Trstu zloglasnega tata 33letnega Fioravanta Tomadina, kateremu je pri tatvinah tudi služilo dejstvo, da je slikar sob. Tako je imel lažji pristop. Pri njem na domu so našli dleto, več vetrihov in drugega orodja za vlomiti. Z nekim listkom, ki so ga našli pri njem, so pa šli v zastavljalnico in tam so dobili žensko obleko in nekaj perila. Tomadina so že tudi precej na sledu, da je on oni drzni tat, ki je kradel po podstrešjih tržaških hiš. O večjih in drzejših tatvinah smo svoj čas poročali.

— **p Tujski promet na Primorskem.** V dvorani tržaške borze se je vršil v torek občni zbor deželnega društva za povzdigo prometa s tujci v Trstu in Istri. Iz poročila sledi, da se je lansko leto dvignil promet za 20 odstotkov, v Trstu pa se je mudilo skoro 100.000 tujcev, ne všteti tiste, ki so se bili nameščali zasebno in pri rodovinah.

— **p S kongresa cukrarjev.** Na tržaškem kongresu cukrarjev, ki so ga po tridnevem zborovanju danes (21. t. mes.) zaključili, je bilo zastopanih 76 tvornic za sladkor.

— **p Novi parniki.** V ladjedelnici pri Sv. Roku pri Trstu je sedaj v delu četrto parnikov za avstrijski Lloyd, kojih vsaki bo imel 6500 ton. Tripkovičeva parobrodna družba pa je tam naročila 7500tonski parnik »Numidia«. Parnika »Mariabada« in »Baron Bruck« bodo kmalu popolnoma urejena in opremljena ter začneta prometovati avgusta ali septembra. Pri Sv. Roku je sedaj zaposlenih skoro 2500 delavcev.

— **p K morju.** Tujci se prihajajo k morju. Kopališča kažejo prve pričetke živahnega gibanja. V Portorose je dospelo zadnje dneve nad 100 gostov. Če ostane lepo vreme, bo tudi v Gradcu ž u koncem tega mesca že mnogo ljudi.

— **p Na vislice je bil obsojen** od porotnega sodišča v Rovinju Anton Vitasocih iz vodnjanske okolice, ker je umoril svojega svaka Dikovića zaradi dedščine.

Štajerske novice.

— **š Slovensko dobrodelno društvo »Sv. Marta«** v Gradcu vabi na veselico dne 25. maja 1913 v domačih prostorih, Prokopigasse 12 I. — **Spored:** V prostorih »Zarje« ob 4. uri popoldne: »Marijin otrok sem!« Igra v treh dejanjih. Ob 7. uri zvečer: Amerikanska pantomima z najboljšimi močmi »Kresa«. — V prostorih »Kresa« ob 5. uri popoldne: 1. Petje društvenega moškega in mešanega zbora. 2. Tamburanje društvenega tamburaškega zbora. 3. Šaljiva prizora: »Vojak — rekrut — pestunja«. »Berač Jojmene. Ob 8. uri zvečer: »Dva žalostna rekruta«. »Klobasa — klobasar«. — Prosta zabava s petjem, tamburanjem, konfeti, korijandoli in šaljivo pošto. — Vstopnina za vsako prireditev 20 vinarjev. Ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelne namene, prosí najobilnejše udeležbe odbor.

— **š Abstinenčno gibanje v Mariboru.** Kakor že znano, se je ustanovilo pred nekaj tedni tukaj protialkoholno društvo »Sveta vojska«. Pred kratkim se je priredilo v tukajšnjem kn. šk. bogoslovju predavanje o veliki škodljivosti alkohola na človeka, kakor tudi na človeško družbo sploh. Uspehi tega predavanja se že zdaj kažejo. Društvu je takoj pristopilo mnogo gg. bogoslovcev, ki so si ustanovili svoj krožek. Namen krožka je širiti abstinenčno gibanje v bogoslovju samem, saj so vendar v prvi vrsti duhovniki, ki naj širijo med ljudstvom to prepotrebno gibanje.

Ljubljanske novice.

— **lj Za katoliški shod v Ljubljani** je deželnoobrambno ministrstvo dovolilo uporabo velikega dvorišča v domobranski vojašnici na Poljanski cesti.

— **lj Blagoslovljenje križa** za zvonik pri novi cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani bo jutri, 22. majnika, popoldne ob 5. uri. — Pristop za občinstvo prost.

— **lj S. K. S. Z. in slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«** se udeležita jutri procesije sv. Rešnjega Telesa v stolnici. Zbirališče točno ob četrti na 9. uro zjutraj za stolnico.

— **lj Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** se udeleži jutri procesije svetega Rešnjega Telesa v stolnici. Člani se zbero v društvenih prostorih, od koder grede ob 8. uri skupno z zastavo v stolnico.

— **lj Katoliško mladeniško društvo** naznanja svojim članom, naj se zbero jutri v Rokodelskem domu, da grede ob 8. uri k procesiji sv. Rešnjega Telesa v stolnico.

— **lj Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani** se udeleži jutri, 22. t. m., procesije sv. Rešnjega Telesa pri sv. Petru z zastavo. Zbirališče p. n. članov in članic ob četrti na 6. uro zjutraj nasproti župnišču. V sluhaju trajnega dežja se procesija preloži na nedeljo.

— **lj Musica sacra v stolnici.** Jutri, na praznik sv. Rešnjega Telesa, se bo pri pontifikalni sv. maši ob osmih izvajalo sledeče: Missa in hon. ss. Cordis Jesu, zl. Ign. Mitterer, gradual »Oculi omnium« in sekvenca »Lauda Sion«, zl. Pet. Griesbacher, ofertorij »Sacerdotes Domini«, zl. Maks Filke.

— **lj Ljubljanski občinski svet** ima sejo prihodnji torek. Na vrsto pride mestni proračun za leto 1913. Začasni letošnji provizorij poteče koncem majnika.

— **lj Občni zbor društva dijaške in ljudske kuhinje v Ljubljani** bo dne 5. junija t. l. ob 5. uri popoldne v posvetovalnici »Katoliške tiskarne«.

— **lj Elektrarna na Ljubljani.** Včerajšnji »Slovenski Narod« je pod naslovom: »Deželna vlada proti mestni občini« priobčil vest, da je deželna vlada prisodila projektu deželnega odbora pretežno narodnogospodarsko važnost nad mestnim projektom. Nad tem se pač ni treba prav nič razburjati, ker drugega sploh ni bilo pričakovati. Deželni projekt obsega vse tiste ugodnosti kakor mestni projekt in še različne druge, ki izvirajo iz tega, da bo elektrarna na Ljubljani člen cele vrste po obširnem omrežju spojenih elektrarn. Kdor zna na prste šteti, lahko že iz tega izračuna, kateri projekt je važnejši. Razsodba deželne vlade nikakor ni naperjena proti mestni občini, ampak je velika dobrota za ljubljanske davkoplačevalce, zlasti pa za obrtnike, ker je le na ta način mogoče od pomoči ljubljanski električni mizeriji za bodočnost. Deželna vlada je pač vpoštevala pri tej razsodbi najmodernejše težnje elektrotehnikov, ki zahtevajo racionalnejšo preskrbo z elektriko v velikem slogu, nego jo morejo nuditi dosedaj običajne majhne, sporadično raztresene elektrarne.

— **lj Sestanek pevcev in pevk »Ljubljane«** je danes ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih »Uniona«.

— **lj Stroge odredbe glede policijske ure za gostilne** ima sedaj državna policija. Gostilničarje kaznuje za prestopke po 50 K, 100 K in še več. Z ozirom na te visoke kazni naj imajo gostje ozir na žepe gostilničarjev in naj točno zapuste gostilniške prostore.

— **lj V Spodnji Šiški imajo boljše državno policijo kot v Ljubljani.** »Slovenski Narod« je v ponedeljek priobčil notico: »Policija v Spodnji Šiški je včeraj ustavila Sokole, ki so se vračali z zleta v Medvode, ter jim prepovedala po Šiški trobiti in pozdravljati na sokolski način. Ko so Sokoli prestopili ljubljansko občinsko mejo, pa so zopet smeli trobiti.« — Kakor se vidi, imajo v Spodnji Šiški boljše državno policijo kot jo imamo v Ljubljani. V Ljubljani smo ta »sokolski način« v nedeljo ob 11. uri zvečer čutili v tuljenju pred franciškanskimi cerkvijo. Mi hočemo vsaj zvečer imeti na ulicah mir, zato upamo, da tudi državna policija v Ljubljani primerno pouči društvo, ki je priredilo izlet, da take »tuleče vaje« zvečer na ulici niso dovoljene. Tak »sokolski način« je treba temeljito odpraviti že radi nervoznosti tistih »Narodovcev«, ki jih moti celo šum kroglj na kegljišču »Rokodelskega Doma«.

— **lj Vrste liberalne stranke v Mostah so zopet manjše.** V Novem Vodmatu je bil pri zadnjih občinskih volitvah zelo glasen bivši trgovec in gostilničar Matija Peklaj, ki je domneval, da ima gotove pravice na županski stolec ter mu nikakor ni šlo v glavo, da bi zmagal oni Oražem, na katerega je že on in njegova stranka izlila že cele golide napadov. Ko se je pa pokazalo, da je liberalna stranka tako klavрно pogorela kljub temu, da je c. kr. okrajno glavarstvo vpisalo v volilni imenik nepostavno 40 volilcev, je bilo tudi Peklajeve slave konec. Da se maščuje nad nevhvaležnimi Moščanci, je nabral kolikor se je dalo, iz gostilne in trgovine denarja ter jo je pobrisal v Ameriko ter se najkrajšim potom ognil preradovednemu državnemu pravdnistvu, ki bi mu drugače izprašalo vest. Preden je pa odšel, je napravil še nekaj neopravičenih ovadb zoper naše somišljenike, v svesti si, da ga v Ameriki ne bodo tožili. Njegova žena je pa z njegovim zaupnikom Kovačičem upravljala njegovo zadolženo premoženje. Radi raznih manipulacij pri napravljanju dolgov je pa tudi ona obrnila nase pozornost državnega pravdnistva. V svoji šiški se je

spomnila svojega v Ameriko pobeglega moža in izginila za njim v Ameriko. Sedaj se pa prične drugo dejanje te žalostne. V celni občini znanemu Kovačiču, oskrbniku Peklajevke »evropske« zapuščine, ni bil po volji ta nenadni odhod Peklajevke ter je začel svojo ženo pretepiti, kakor da bi bila tega ona kriva. Davil jo je za vrat, češ: »Saj mi nič ne morejo, ker sem neumen.« Policija ga je seveda spravila v varno opazovalnico, da se prepriča, ali je neumen ali hudoben. Cela občina se je pa odahnila, — »Dan« in »Slovenski Narod« sta pa zopet za enega novega sotrudnika revnejša. Upamo, da bodo poklicane oblasti potrebnou ukrenile.

Ij Koncert v »Unionu«. Jutri zvečer je koncert vojaške gobe v »Unionu«. Dirigent kapelnik Anton pl. Zanetti. — Spored: 1. Reinhardt: »Filistru«, koračnica iz opere »Princezinja Jerica«. Novo. — 2. Bereny: »Moja ljubica«, valček iz istoimenske opere. Novo. — 3. Gade: »Spomini na Ossian«, uvertura. — 4. Massenet: Fantazija iz opere »Herodias«. — 5. Grieg: Lirična suita. — 6. Winterberg: Potpourri iz opere »Dama v rdeči obleki«. Novo. — 7. Fučik: »Miramare«, uvertura. Novo. — Waldteufel: »Dralscie«, valček. — 9. Komzák: Nova dunajska ljudska godba. — 10. Wettaschek: »Ogenj z dveh strani«, polka hitra.

Ij Nogometna tekma Ilirija I.—Ilirija II. Kakor smo že poročali, priredi S. F. K. Ilirija na praznik sv. Rešnjega telesa na tivolskem travniku za dirkališčem klasičniskje tekme med I. in II. moštvo, ki obeta biti nad vse interesantna. Kajti, kakor se je videlo pri zadnji tekmi z Jugoslavijo, sta si moštvi popolnoma enaki, ter napadalec II. moštva gotovo odločnejši pred golom, kakor pa oni I. moštva. V resnici bo šele ta tekma prava tekma za nogometno prvenstvo med Slovenci. — Vstopnina: stojišče 40 vin., sedež 1 K. Tekma se prične točno ob 5. uri popoldne ter radi klasičniskje moštvev samo ob ugodnem vremenu. V slučaju neugodnega vremena se vrši tekma prihodnjo nedeljo dne 25. maja.

Ij Potres. Tukajšnja opazovalnica je zaznamovala včeraj potres 80 kilometrov stran od Ljubljane ob jadranskem obrežju.

Ij Zgpet nesreča v Gruberjevem prekopu. Danes dopoldne je delavec Alojzij Barkel padel v Gruberjev prekop. Za njim je skočil pleskar Adolf Mlinar iz Most, tvegajoč pri tem svoje življenje Barkela še živega potegnil iz vode. Preden je pa prišla zdravniška pomoč, je 38 let stari Barkel umrl.

Ij Mestni ženski šestrazredni licej je dobil pravico javnosti in sme izdajati državnoveljavna zrelostna spričevala.

Ij Polajnkotova žena v Ljubljani. Jožefa Polajnko, žena defravdanta Ivana, je dospela v Ljubljano, a brez uradnega spremstva, kakor smo že poročali, in sedaj svobodno diha ljubljanski zrak. Da ji ni dolgčas, gre tudi na sprehod. Tako si je predvčeršnjim ogledala po Mestnem trgu, če je še tako, kakor je bilo pred njenim odhodom.

Ij Umrli so v Ljubljani: Alojzij Sušnik, sin tesarja in hišnega posestnika, 11 mesecev. — Ignacij Koščak, poljski dninar, 25 let. — Marija Jenko, delavčeva žena, 24 let. — Josip Strupi, železniški uslužbenec v pokoju, 70 let. — Josip Pertekelj, posestnik, 37 let. — Simon Anderlich, južne železnice strojevodja v pokoju, 66 let.

Ij Tržne vesti. Ker je v Šolskem drevoredu in na Pogačarjevem trgu kanal izgotovljen, so se mesarji zopet nastanili na starih prostorih v Šolskem drevoredu, branjeveke pa na Pogačarjevem in Vodnikovem trgu. — Tržno nadzorstvo je danes preiskalo z električno lučjo 1050 jajc, ki so bila vsa dobra. Danes je bilo na trgu precej kumar, in so jih cenili po 60 vin. komad.

Razne stvari.

Nemški cesar pomilostil angleške vojne. Londonski listi zelo hvalijo nemškega cesarja, ker je pomilostil tiste angleške častnike, ki so sedeli v nemških zaporih radi vohunstva.

Da se maščuje, ustrelil štiri osebe. V Kijevu je ustrelil pionir Melnikov štiri osebe, dve je pa nevarno ranil. Ustrelil je svojega narednika, tekel nato v stanovanje stotnikovo, kateremu je potisnil bajonet v trebuh. Ko je hitel v stotnikovo stanovanje, je zabodel dva policijska stražnika. V stotnikovem stanovanju se je nato zabarikadiriral in je streljal na vojake, ki so šli nanj. Nevarno je ob tej priliki ranil enega vojaka in enega orožnika. Končno je v stanovanje udrl neki orožnik, ki je s sabljo pobil Melnikova.

Zgradba prekopa Panama. Oblast, ki nadzira zgradbo prekopa Panama, je ukazala prodreti nasip južno od Mirafloresa, da so izpustili v prekop vodo Tihega oceana, ki je vdrla že v velik del kanala.

Zadnje vesti.

SVETI OČE.

Rim, 21. maja. Sveti Oče je zdaj popolnoma zdrav in je sprejel več kardinalov, škofov in inozemskih poslanstev.

ZBORNICA.

Dunaj, 21. maja. V plenumu je Stanek zlasti napadal naše konzule na Balkanu, ki so sami Nemci in Mažari, baje različne narodnosti hujskajo drugo proti drugi in so skrajno neprijetljivi. Pritoževal se je tudi, da pri odpuščanju rezervistov igra protekcijska veliko vlogo.

Za krščanske socialce je govoril Stöckler.

Za njim se je oglasil dr. Adler, ki je z vso oostrostjo napadal vlado radi omalovaževanja parlamenta. Zunanje-politično vprašanje Avstrije je jugoslovansko vprašanje in vendar se ga ministrski predsednik niti z eno besedico ni dotaknil. (Splošno pritrdjevanje.) — Grof Stürgkh je parlamentu glede »modrosti« in »zmernosti« postavil za zgled Anglijo, — jaz pa vprašam, ali se pa da kak avstrijski ministrski predsednik primerjati z angleškim? (Pritrdjevanje.) Dr. Adler je potem kritiziral delovanje literarnega biroja zunanjega ministristva.

ADVOKATSKA PRAKSA.

Dunaj, 21. maja. Justični odsek se je danes s 7 proti 6 glasovom izrekel za to, da se obdrži sedemletna advokatska praksa.

ČEŠKI DEŽELNI ODBOR DOBIL DENAR.

Praga, 21. maja. Deželnemu odboru se je posrečilo pri praških hranilnicah najeti osem milijonov kron, s čimer upa to leto izhajati.

DEMONSTRACIJE NA FRANCOSKEM.

Pariz, 21. maja. V Boulognu, Toulou, Belfortu in Maconu so se ponovile demonstracije proti triletni vojaški službi, katerih so se tudi nekateri vojniki udeleževali. Prišlo je do spopadov in je policija več oseb zaprla. General Pau v Nancyju je izjavil, da bodo vse kolovodje vtaknili v kazenske kompanije in jih poslali v Afriko delat trdo pokoro.

ANGLEŠKI KRALJ V BEROLINU.

Berolin, 21. maja. Danes je dospel semkaj angleški kralj.

UMETNIK UMRL.

Lvov, 21. maja. Tu je umrl slikar in član gosposke zbornice vitez pl. Lozinski.

× × ×

DOGODKI V STRANKI PRAVA.

Zagreb, 21. maja. »Frankovci« trdijo: Izprememba v uredništvu »Hrvatske« ima v toliko pomena, da glavni organ stranke ne bo pisal več v zmislu koalicije, da ne bo več napadal gotovih pristašev stranke in zastopal bolj krščanskosocialna načela. Katoliško tiskovno društvo je Šegviča in Peršića iz teh internih razlogov odpustilo. Stvar ima priti pred poslovni odbor stranke prava, v katerem imajo frankovci in krščanski socialisti večino, seveda pa tudi pred vrhovno upravo cele stranke.

Zagreb, 21. maja. »Milinovci« trdijo: »Staatstreich« v uredništvu »Hrvatske« je največjega političnega pomena. Kar se tiče katoliškega tiskovnega društva, ono o tem še slutilo ni, ampak se je pridobil za to le dr. P. Vzrok je ta, ker je tiskarna bila v velikih denarnih škripcih, zdaj pa so ji frankovci priskočili na pomoč. Sploh bodo stranko in list odslej financirali frankovci, za katerimi stoji: Rauch, Tomašič in škof Krapac. Gre se za novo vladno stranko iz Tomašičeve stranke »narodnega na predka«, frankovcev in virilistov, ki upa dobiti v saboru večino.

Zagreb, 21. maja. Dr. Mile Starčević je zbral včeraj na svojem stanovanju somišljenike. Sklenilo se je, da se poslovni odbor stranke ne skliče, ker imajo frankovci v njem večino, pač pa vrhovno upravo stranke, v kateri prevladujejo milinovci, ki bodo Horvata in njegovo grupo izključili. Milinovci o Horvatu in vladinovcih nočejo slišati.

NESOGLASJE MED PRAVAŠI V BOSNI.

Sarajevo, 21. maja. »Hrvatski Dnevnik« priobčuje kandiduro svojega urednika Kaliksta Trdina proti oficijelnemu kandidatu pravaškega saborskega kluba Nikolaju Precci za III. sarajevski volilni okraj.

× × ×

KONFERENCA POSLANIKOV.

London, 21. maja. (Reuter.) Konferenca poslanikov, ki se je zbrala včeraj, je trajala tri ure in se odgodila do ponedeljka. Poslaniki so imeli pred seboj izjave kabinetov velesil o upravnem štatutu Albanije, kakor sta ga izdelali Avstrija in Italija. Vsi so bili edini v tem, da je treba, da se preliminarni mir čimprej sklene.

RAUCH VODI POGAJANJA MED AVSTRIJO IN SRBIJO?

Dunaj, 21. maja. »Deutsches Volksblatt« poroča iz Zagreba, da se baron Rauch pogaja s Pašićem, naj bi srbska vlada protiaustrijsko agitacijo v Srbiji ustavila, Pašić pa da se je dotaknil vprašanja obiska kralja Petra na Dunaju.

BALKANSKE DRŽAVE IN VELESILE.

Dunaj, 21. maja. »Neues Wiener Tagblatt« izve, da bodo velesile balkanskim državam te dni nujno svetovale, naj mir brez odlašanja podpišejo.

IZ SKADRA.

Skader, 21. maja. Poveljniki mednarodnega brodovja so izdali proglas v angleškem in albanskem jeziku, v katerem naznanjajo, da vodi upravo komisija častnikov, vrh tega pa poslujeta občinski svet in sanitetna komisija. Strogo je prepovedano nositi orožje, kakor tudi priti z orožjem v mesto.

MODERN ALBANEC.

Dunaj, 21. maja. Albanski voditelj Delvina je na Semmeringu ustrelil svojo ženo, potem pa še sebe.

Kupujte le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!

Mnenje gospoda dr. V. Löfflerja

na Dunaju.

Gosp. J. Serravallo,

Trst.

Z veseljem potrjujem, da predpisujem Vaše železnato kina vino Serravallo z najboljšim uspehom v gotovih slučajih, posebno pa pri slabokrvnosti, kot posledica bolezni in oslabelosti pri ženskah.

Dunaj, 6. junija 1911.

Dr. V. Löffler.

Ze več let preizkušena, od slov. zdravnikov priporoč. hrana za odrasle in otroke pri motenju prebave, oslabelosti, pomanjkanju slasti. Idealno, od rekonvalescentov rado zavzivano sredstvo ker se pripravi po vsakem okusu, daje slast do jedi in pospeši redno prebavo.

Steckenpferd-lilijino mlečno milo 961
je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. Vsakdan priznalice. Dobi se povsod a 80 vinarjev.

KRAPINA - TOPLICE (Hrvatsko) lečijo trganje, revmatizem, ischias. 1026
Pojasnila in prospekte pošilja gratis ravnateljstvo

1570

Rudolf Zore

trgovec

Pavla Zore, roj. Lotrič

poročena

Ljubljana, 21. majnika 1913

Baška (otok Krk, Istra)

morsko kopališče ob blizu 1600 m dolgi peščeni obali, ki se prav polagoma dviga po morsko gladino ter je izredno prikladna za kopanje in solnčenje posebno otrok že v nežni dobi. Morje je plitvo ter dno preplavljeno s finim peskom.

Indikacije: Okrevanje po težkih boleznih, angleška bolezen in bolezen limfatiških organov, phlyctena, eksudatna diathesa, bledica, lažja slabokrvnost, odebelelost, vnetje živcev in histerija, vnetje mišic, vse vrste revmatizma, eksudati, katari dihalnih organov.

Početek kopalne sezije 1. maja.

Dnevna zveza z Reko.

Ilustrovane prospekte kakor tudi vse druge informacije daje na zahtevo

1264

kopališka uprava.

Quo vadis?
v kinematografu „Ideal“

se ponavlja na splošno zahtevo
od sobote do ponedeljka.

Predstave od 1575

1—3, 3—5, 5—7, 7—9, 9—11.

Cene prostorom:

sedež v loži	K 1'90
parketni sedež	" 1'60
rezerviran prostor	" 1'30
I. prostor	" 1'—
II. prostor	" —60

Dijaki in otroci znižane cene.

Prvoobhajancem se vtisne dan prvega svetega obhajila, ki je najsmrenejši dan celega življenja, najbolj v spomin, če jih na ta dan spominja kak dar v obliki lepe podobe. Tak spominček prvega sv. obhajila, umetniško izvršen s primernim napisom v velikosti 28 1/2 x 19 1/2 cm, ki stane samo 15 vinarjev, je na razpolago v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Slika predstavlja Jezusa s sveto hostijo; puščen je tudi prostor za obhajanje in dariteljevo ime. Ista slika se dobi tudi pod celuloidom za ceno 80 vin.

Za darila prvoobhajancem priporočamo istočasno tudi knjižice:

»Obiskovanje presv. Rešnjega Telesa.« Otrokom, ki se pripravljajo za prvo sv. obhajilo — po 6 vin.

»Spominček I. sv. obhajila«, 12 vin., vez. 24 vin.

»Podobica sv. Alojzija ali njegova pot v nebesa«, 10 vin., v platnu 20 vin.

KNJIGOTRŽTVO.

De Vaal: **Valerija ali zmagoslavni izhod iz katakomb.** Zgodovinska povest. Cena 1 K 50 h, v platnu 2 K 10 h. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. — Ravno letos je minulo 1600 let, kar si je krščanstvo z zmago Konstantina Velikega nad Maksencijem osvojilo cesarski Rim in z njim zavlada celo svet. V navedeni povesti se slika ta veliki boj med ginečim poganstvom in procvitajočim krščanstvom, ki je zmagoslavno izšlo iz katakomb ter v kratkem času prerodilo celo trhljivo človeštvo. To krasno povest bo čital vsakdo z velikim navdušenjem in koristjo.

Stoletna pratika XX. stoletja (1901-2000). 1 K 30 h, vez. 2 K. To je knjiga, ki nas uči vsega, kar je potrebno vedeti o časoslovju, predvsem nas pa uči s pravimi očmi opazovati prirodo in lepoto. Knjiga obsega tudi koristna gospodarska pravila, najvažnejša zdravstvena navodila ter mnogo drugih koristnih podrobnosti za praktično življenje.

Načrt mesta Ljubljane zelo natančno izvršen v merilu 1 : 10.000 se dobi: v dveh barvah za ceno 30 h, v petih barvah za ceno 50 h. — Načrt je vsled svoje natančnosti zelo pripraven ter priporočljiv za tujca in domačina, pa tudi za šolsko mladino, ki se mora seznaniti s spoznavanjem in čitanjem zemljevidov. Dobi se tudi v nemškem jeziku po istih cenah.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Zahvala.

1576

Za vse prisrčne dokaze odkritega sočutja, ki so mi došli povodom smrti mojega iskreno ljubljene soproga, gospoda

Matevža Zadnikarja gostilničarja in posestnika

se tem potom kar najiskrenejše zahvaljujem. Posebno zahvalo pa sem dolžna slav. pevskemu zboru »Glasbene Matice« za prekrasno, srce pretresujočo petje, slav. »Zidarskemu in tesarskemu društvu« za udeležbo z zastavo, slavni »Zadruzi gostilničarjev« za venec in udeležbo, vsem darovateljem prelepih vencev ter sploh vsem sorodnikom, prijateljem in znancom iz mesta in dežele, ki so v tako mnogobrojni številu blagega pokojnika spremlili k večnemu počitku.

Ljubljana, 21. maja 1913.

Zalujoča soproga.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pojavnost v 24 urah
20	9. zveč.	738,5	7,2	sl. jug	jasno	
21	7. zjut.	738,8	2,1	sl. jvzh.	oblačno	5,7
	2. pop.	737,6	13,6	sr. szah.	"	

Srednja včerajšnja temp. 6,3°, norm. 14,6°.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 21. maja 1913.

Pšenica za oktober 1913	11,53
Rž za maj 1913	9,59
Oves za maj 1913	8,55
Koruza za maj 1913	8,10
Koruza za oktober 1913	8,13

Lepo kočijo

malo rabljeno, lahko, tudi za eno vprego, in sanj zraven, ki se nataknejo, ter popolno opravo za dva konja proda po ugodni ceni A. Jugovic, Krško, Dolenjsko.

1530 3

Srečke v korist „Slovenski Straži“!

1.800.000

frankov znašajo pri vsakoletnih 6 žrebanjih

glavni dobitki turških srečk!

Vsaka srečka zadene in ima trajno denarno vrednost. Kupnina se poravnava v mesečnih obrokih po samo 4 krone 75 vin. — Kupec zadobi izključno igralno pravico že po vplačilu prvega obroka.

Prihodnje žrebanje 1. junija 1913.

2.387.000

kron oziroma frankov znašajo pri vsakoletnih 15 žrebanjih glavni dobitki izborne skupine 4 srečk na mesečne obroke po samo 6 kron 25 vin. — Naročila sprejema in pojasnila daje „Slovensko Stražo“

Sprejmo se provizijski zastopniki.

1404

g. Valentin Urbančič, Ljubljana.

Naznanilo preselitve.

1580

Vljudno naznanjam, da sem

čevljarstvo pok. Matija Horvata

ki je bila dosedaj na Sv. Petra cesti števil. 30 preselila na

na Dunajsko cesto števil. 9, (Fröhlichova hiša) I. dvorišče, levo.

Zahvaljujem se za dosedaj mi izkazano zaupanje in se priporočam nadaljni cenjeni naklonjenosti.

Z vsem spoštovanjem Marija Horvat.

Kolesarji! Pazite

da ne padete v roko raznim spekulantom in ne dajte se premetiti pri nakupu kolesa od papirnatih obljub, dokler si niste ogledali moje veliko zalogo prvovrstnih in originalnih

„Es-Ka in Adler“ koles.

Izvolite si torej ogledati in preprčati se bode, da se najbolje in prijemerno najcenejše kupi samo

pri domači, strogo solidni trdki

Ana Gorec

specialna trgovina s kolesi in deli, Ljubljana, Marije Terezije cesta 14 (Novi svet)

Zahtevajte cenik. 838-1 Največja izposojevalnica koles.

Št. 10.

O. Z. O.

Razpis

mesta zdravnika

za zdravstveni okoliš Podgrad, Materija in Jelšane v Istri.

Podpisani zdravstveni odbor razpisuje službo občinskega zdravnika z letno plačo in potno odškodnino vred K 4.500.

Zdravnik stanovati mora v Podgradu, kjer je sedež okrajni sodni in drugim uradom, mora imeti v kraju svojega sedeža lekarniško omaro ter se natančno ravnati po službenem navodilu za občinske zdravnike Istre razglašenim v ukazi c. kr. primorskega namestništva z dne 16. marca 1908, števil. IV. a. 155/12 — 08.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje na občinski urad v Podgradu (Istra) do 15. junija 1913 ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskega državljanstva, domovinsko pravico, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega ali hrvaškega jezika.

Zdravstveni odbor v Podgradu

dne 16. maja 1913.

1552 3-1

Predsednik:
Ivan Bubnič.

faff šivalni stroji

so priznано najboljši.

Pouk šivanja in vezenja na stroj brezplačen.

Najnovejši brzošivalni stroj za Novost: krojače, obrtnike brez čolnika do 3000 vbodlajev v 1 minuti. Dobi se le pri

specialna trgovina šivalnih strojev in koles Ign. Vok Ljubljana, Sodna ulica 7.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

1430

10 letno jamstvo.

10 letno jamstvo.

Vajenca

za izdelovanje orgelj sprejme takoj Ivan Milavec, Ljubljana Linhartova ulica. 1515

Auto

boljše znamke, s štiri sedeži, poraben tudi za potnike, v dobrem stanju in 1555 s sedežem (Beiwagen), popolnoma prenovljen, proda za zelo nizko ceno Dragotin Hribar, Ljubljana.

Kavarna „Avstrija“

sprejme

učenca.

Zaslужek dober.

1549

Proda se lahek in nizek

1520 3

motor

z dvema cilindroma, znamke »Styria«. Lastnik omenjenega motorja Cirman, četovodja v domobranski vojašnici pri dopoln. batalj. kadru, Ljubljana.

Jermenarji in sedlarji

pomočniki kakor tudi izvežbani delavci se takoj sprejmo. Vprašanja z navedbo znanja kakor tudi zahtev glede plače, oziroma predstava v tovarni usnje Kristof Neuner, Celovec. 1571

Učiteljica

želi kot vzgojiteljica k boljši rodolini na počitnice.

Plačilo: hrana. Ponudbe, ki se pošljejo do 31. maja je nasloviti: LJUBLJANA, pošto ležeče: Počitnice 8. 1577

Tvrda Ivan Jelačin v Ljubljani sprejme takoj

trgovskega pomočnika

špacerijske stroke. Ponudijo naj se le oni, ki so prosti vojašine oziroma so približno 24 let stari. 1564

Proda se radi preselitve razna

oprava

(postelje, omare.)

1556

Vpraša naj se v Ilirski ulici 22, II., levo.

Proda se po nizki ceni malo rabljen

čevljarški stroj

dobro ohranjen, v Škofji Loki števil. 71 („Društveni Dom“). 1568

Odda se takoj mala, dobro vpeljana

trgovina z mešanim blagom

v Ljubljani. — Potrebna glavica K 1500 — do K 2000 —. Poizve se pri tvrdki H. Richter, Ljubljana, Cojzova cesta. 1510

Trezen, miren in zanesljiv

MLEKAR

popolnoma več v tem poklicu, kakor tudi v izdelovanju surov. masla in vseh vrst sira, želi premeniti službo. Nastop čez en mesec, najraje pa od 15. septembra do 1. oktobra t. l. Spričevala na razpolago. — Blagohotne ponudbe do 28. t. m. na upravo „Slovenca“ pod znamko: „Mlekar 1567“ 1567

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. Parna žaga SCAGNETTI. za skladiščem državnega kolodvora. - - - - 245

Cefiri.

1053

Kanafasi.

1913

Ne smete pozabiti!

1912

Dobro in pristnobarvno blago vsakdo najbolje in najceneje kupi uspravno pri izdelovalcu.

Kdor rabi lanene in bombažaste kanafase, cefire, rjuhe, damaste batiste, svilo, atlase, blago za dame in gospode, platno, brisače in druge tkanine, naj se obrne na znano krščansko trdko Jaroslav Marek, ročna tkalnica št. 45 v Bistrem pri Novem Mestu ob Met. (Češko).

Vzorci se pošiljajo zastonj in poštne prosto. V zalogi imam tudi veliko množico ostankov celirja, delnja, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 metrov za 16 K, prve vrste za 20 K, finejše vrste za 25 K franco po povzetju. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — Snjce za gospode iz celirja ali oxforda 1 komad K 1,50, 2,20, 2,60, 3, —, 4 — in 4,50. Pri naročilih zadošča navedba širine vrata. Dopisuje se slovensko. V enem letu nad 300 priznanih od Slovencev.